

Sifo-undersökning: Barnfamiljers ekonomiska svårigheter

Genomförd av Kantar Public

De senaste åren har våra organisationer sett en stor ökning i antalet personer som hamnat i ekonomiska svårigheter, och de senaste 12 månaderna har situationen förvärrats snabbt. Vi har bevittnat en smygande eliminering av den tunna gränsen mellan att precis klara familjeekonomin och att inte kunna tillgodose sina barns basbehov.

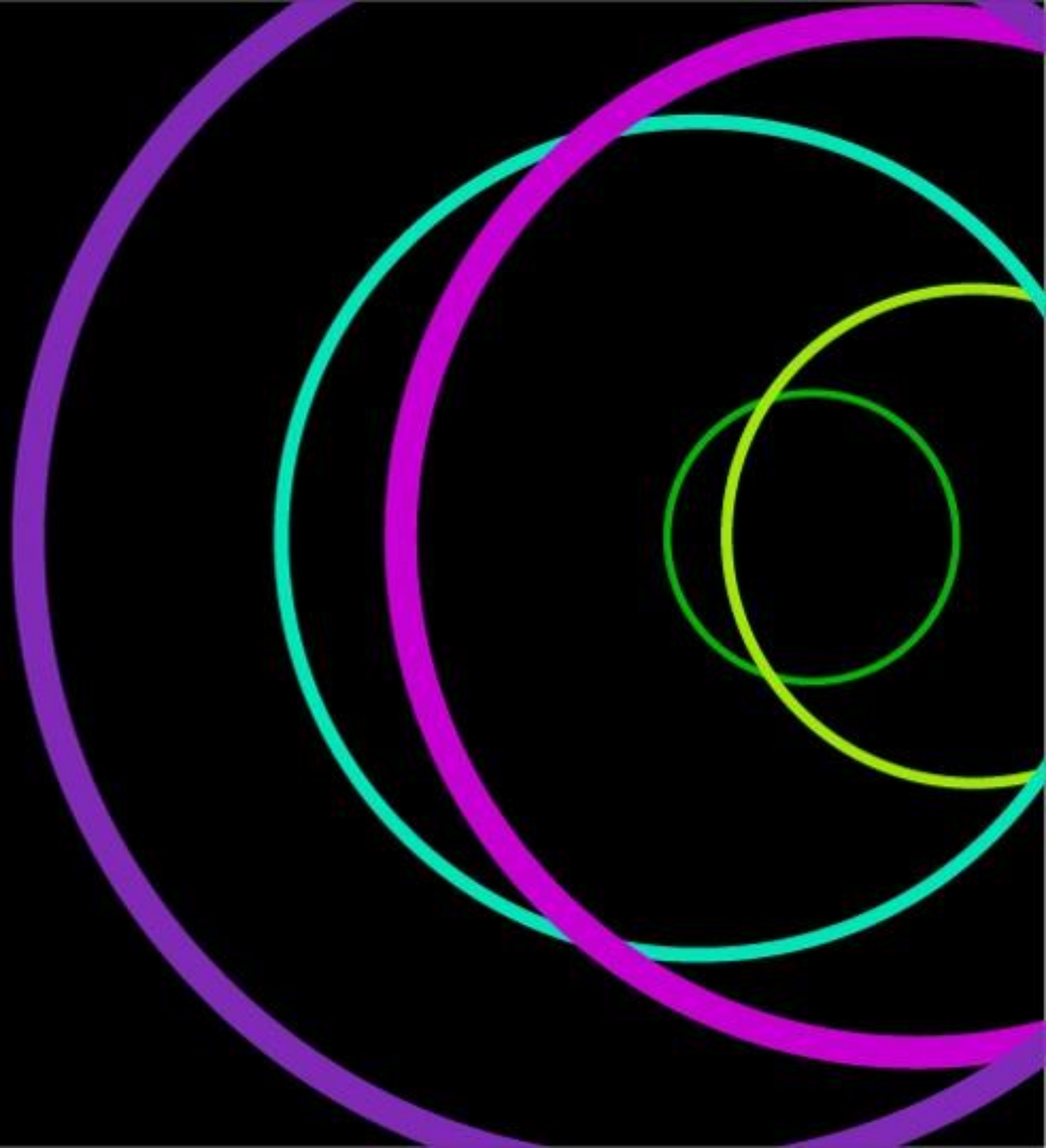
I vår gemensamma SIFO-undersökning ”Barnfamiljers ekonomiska svårigheter” genomförd av Kantar Public har vi frågat 1240 föräldrar till barn i åldern 0-17 år om oro för det ekonomiska läget och om eventuella svårigheter för att få basal vardagsekonomi att gå ihop. Vi har också analyserat svaren utifrån inkomst och hushållstyp. Ett tydligt mönster träder fram från undersökningen.

KANTAR PUBLIC

Barnfamiljers ekonomiska svårigheter 2023

Undersökning bland föräldrar
med barn under 18 år

Martin Ahlqvist
Katarina Hajdu
13 mars 2023

Om undersökningen

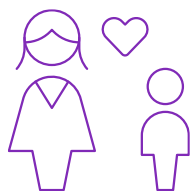
Hyresgästföreningen, Majblomman, Rädda Barnen och Röda Korset har bett Kantar Public undersöka hur det ekonomiska läget påverkar barnfamiljer i Sverige.

Undersökningen genomfördes av Kantar Public via Sifo-panelen, en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad onlinepanel.

Totalt intervjuades 1 240 föräldrar med hemmaboende barn under 18 år. Frågorna besvarades 22 februari till 6 mars 2023.

Resultatet baseras på respondenternas egna uppgifter om inkomst, civilstånd och antal barn.

Om målgrupperna i undersökningen

305 intervjuer

Ensamstående förälder
med under 35 000 kr i
månadsinkomst (brutto)

- 65 % kvinnor, 35 % män
- 22 % har bostadsbidrag idag
- 61 % har 1 barn

435 intervjuer

Sammanboende föräldrar med en
hushållsinkomst under
42 000 kr i månaden (brutto)

- 53 % kvinnor, 47 % män
- 5 % har bostadsbidrag idag
- 48 % har 1 barn

500 intervjuer

Genomsnittlig barnfamilj
(kontrollgrupp)

- 51 % kvinnor, 49 % män
- 3 % har bostadsbidrag idag
- 41 % har 1 barn

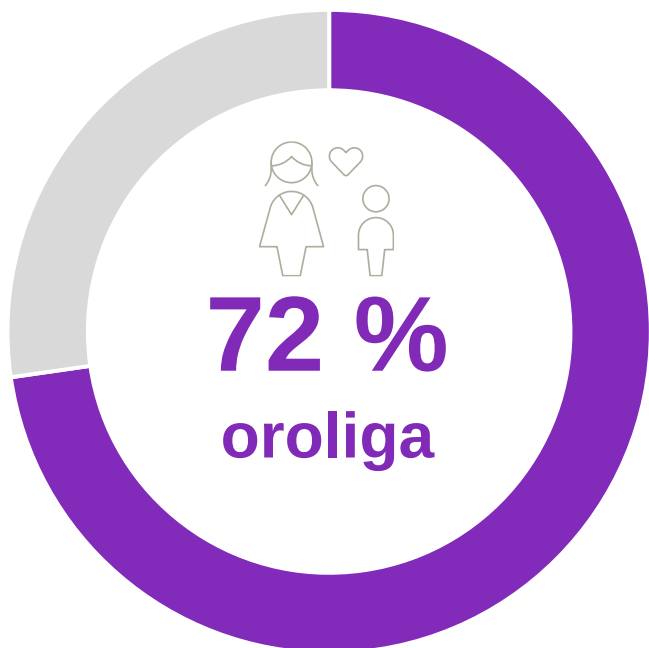
Resultat från undersökningen

Markant fler låginkomstföräldrar är oroliga för den egna ekonomin

Har du varit orolig för din ekonomi under de senaste 6 månaderna?

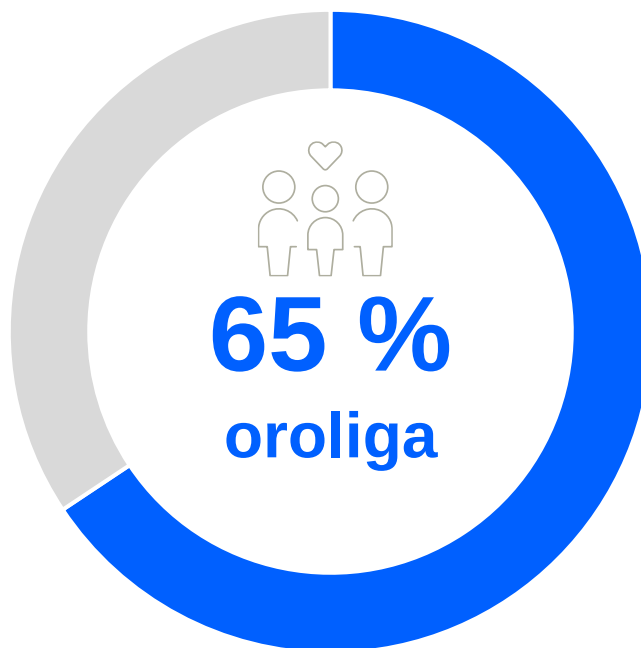
Andel, mycket eller ganska oroliga

Ensamstående
under 35 000 kr/mån

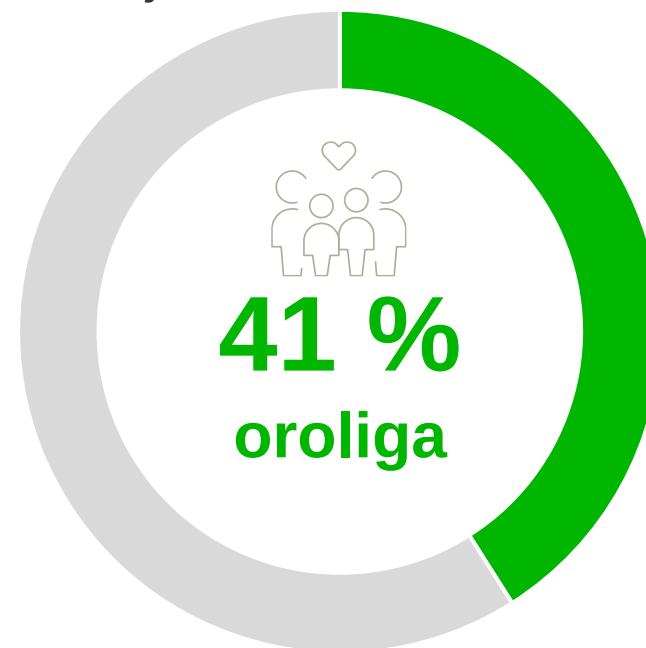
Inte alls/särskilt oroliga – 27%

Sammanboende
under 42 000 kr/mån

Inte alls/särskilt oroliga – 34%

**Genomsnittlig
barnfamilj**

Inte alls/särskilt oroliga – 59%

Markant fler låginkomstföräldrar är oroliga för den egna ekonomin

Har du varit orolig för din ekonomi under de senaste 6 månaderna?

Ensamstående under 35 000 kr/mån

Sammanboende under 42 000 kr/mån

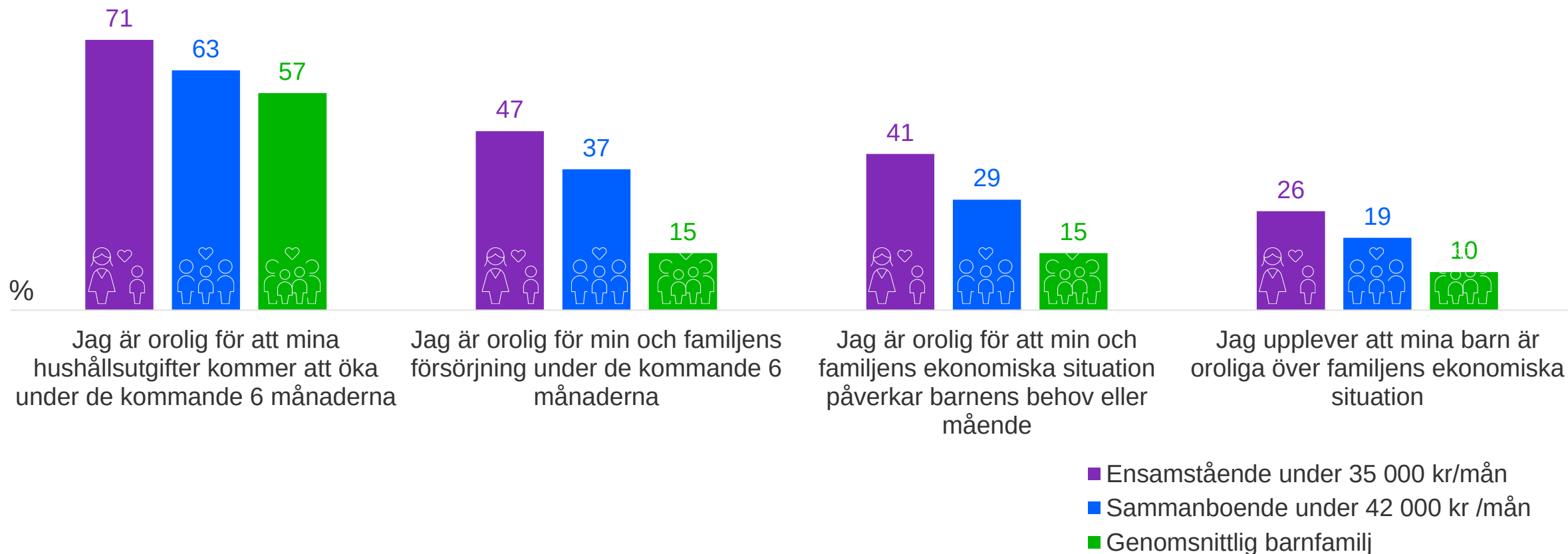

Genomsnittlig barnfamilj

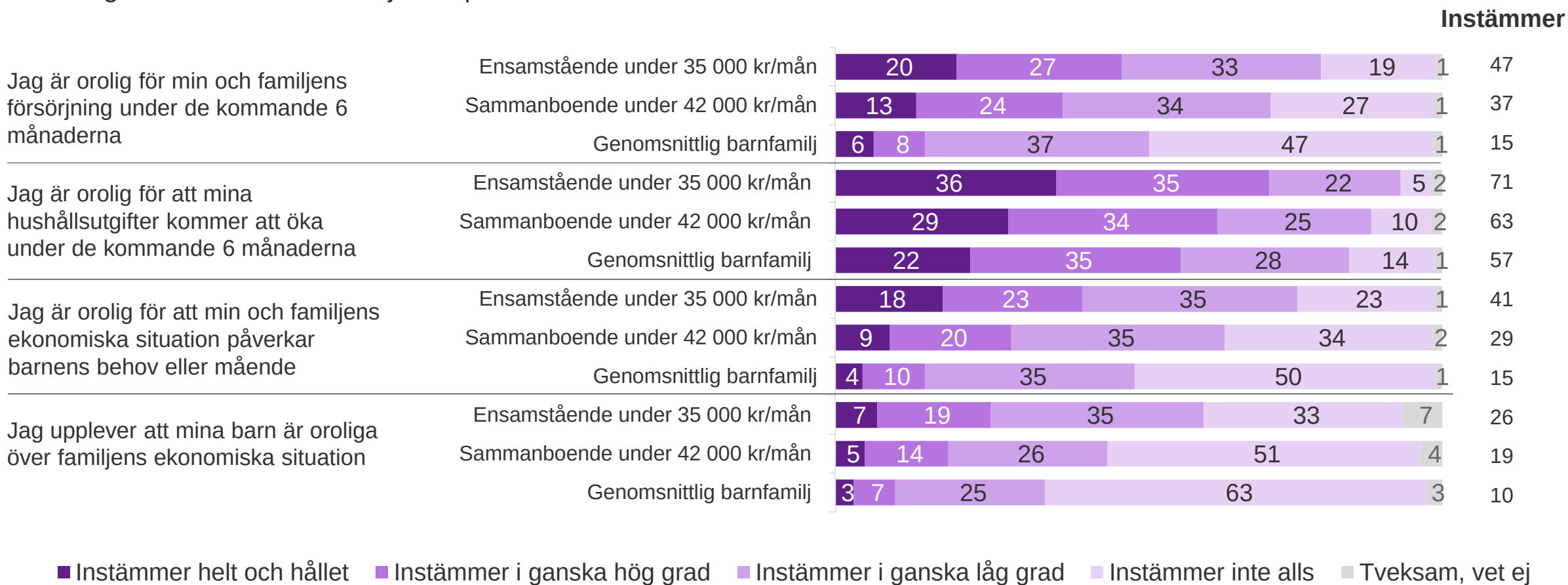
Barnens behov och mående drabbas av den pressade svenska ekonomin

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?
Andel som instämmer helt och håller eller i hög grad

Ensamstående och sammanboende föräldrar med lägre inkomst är oftare oroliga för sin familjs försörjning

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

%

Drygt var tredje ensamstående har inte råd att klä barnen anpassat efter årstid

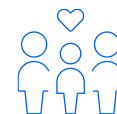
Har du under de senaste 6 månaderna haft ekonomiska svårigheter med någon av följande saker pga. din ekonomi?
De fem vanligaste svaren per målgrupp

Ensamstående under 35 000 kr/mån

Inga svårigheter – 19 %

Sammanboende under 42 000 kr/mån

Inga svårigheter – 27 %

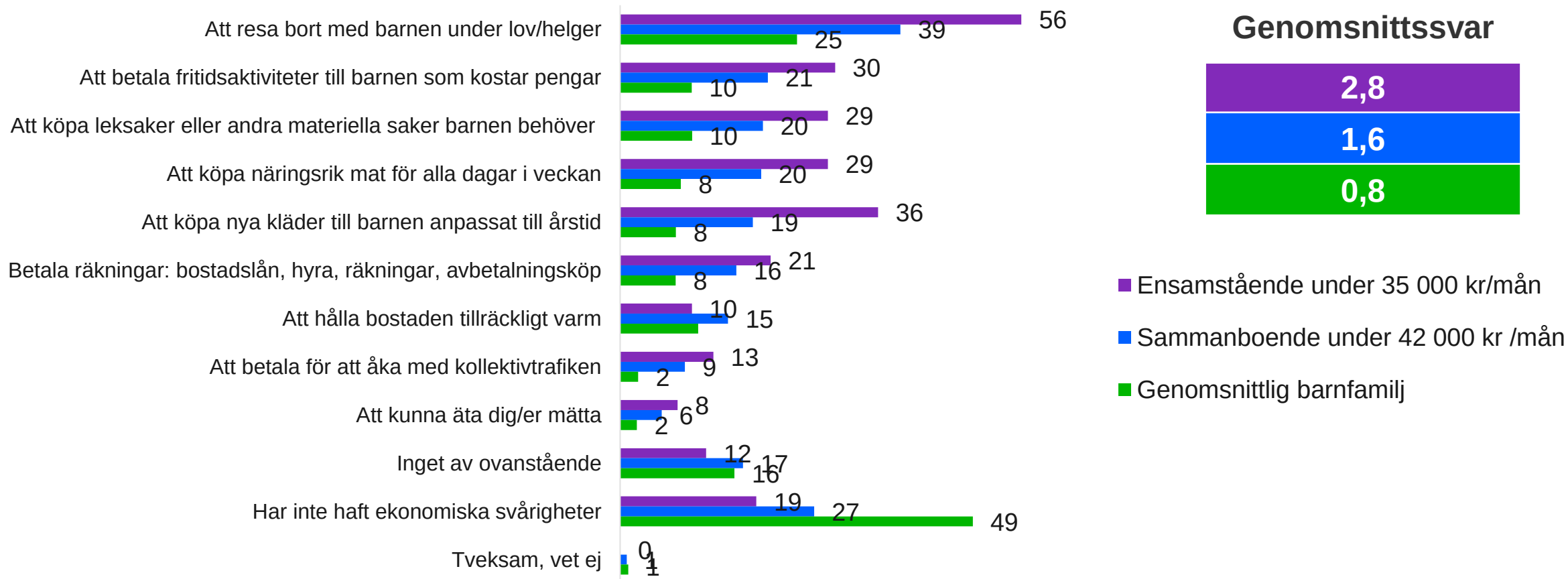
Genomsnittlig barnfamilj

Inga svårigheter – 49%

Ensamstående har haft flest ekonomiska svårigheter i genomsnitt

Har du under de senaste 6 månaderna haft ekonomiska svårigheter med någon av följande saker pga. din ekonomi?
Flera svar möjliga!

En särskilt utsatt grupp: Ensamstående föräldrarna med inkomst under 29 500*

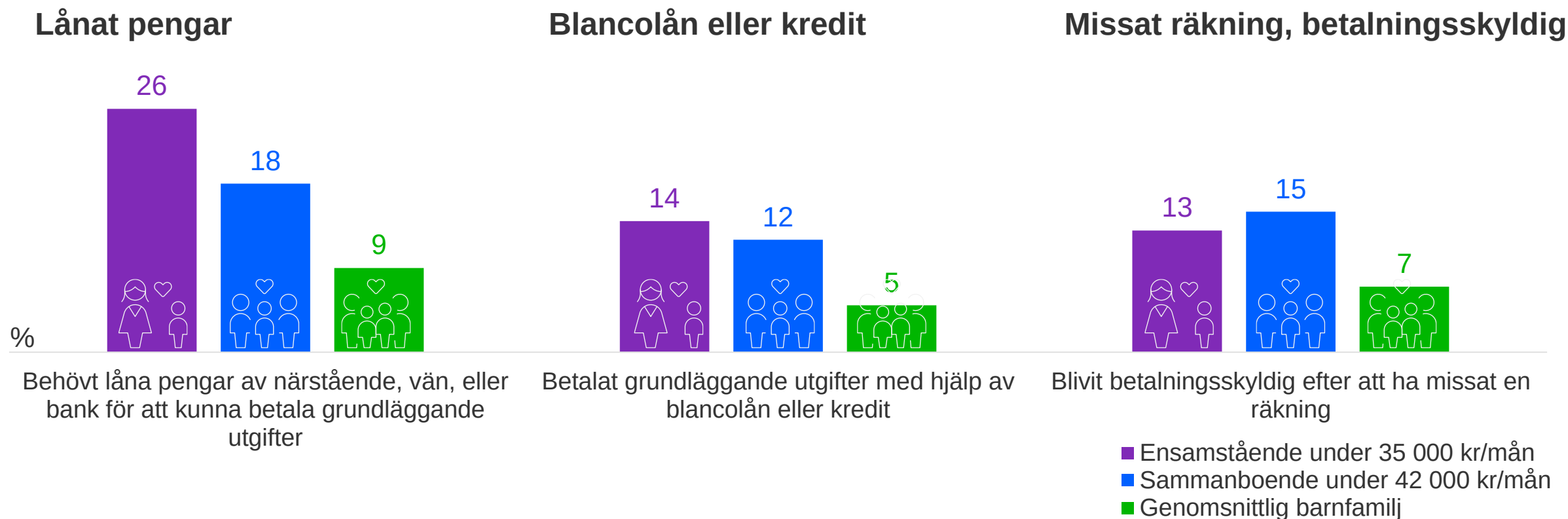
- 1 av 8 har haft svårt att mätta sig själv eller familjen.
- 1 av 4 har haft svårt att betala familjens räkningar
- 1 av 6 har också haft svårt att betala för kollektivtrafik.

*I underlaget finns även svarsgruppen ensamstående föräldrar med inkomst under 29500 kr brutto, en särskilt utsatt grupp som vi vill lyfta fram. Antal svarande är n= 168.

Var fjärde ensamstående lånar pengar för att betala grundläggande utgifter

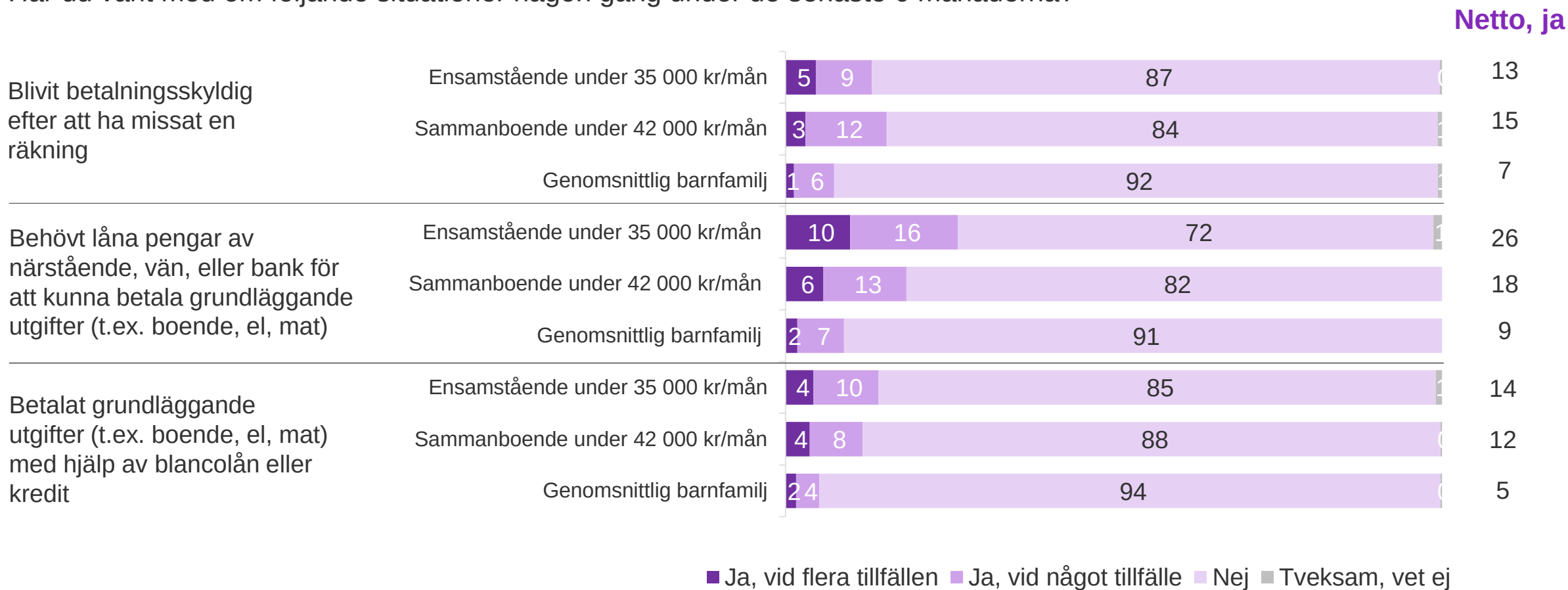
Har du varit med om följande situationer någon gång under de senaste 6 månaderna?

Andel, ja vid flera eller något tillfälle

Mer förekommande att ensamstående och sammanboende föräldrar med lägre inkomst har behövt låna pengar

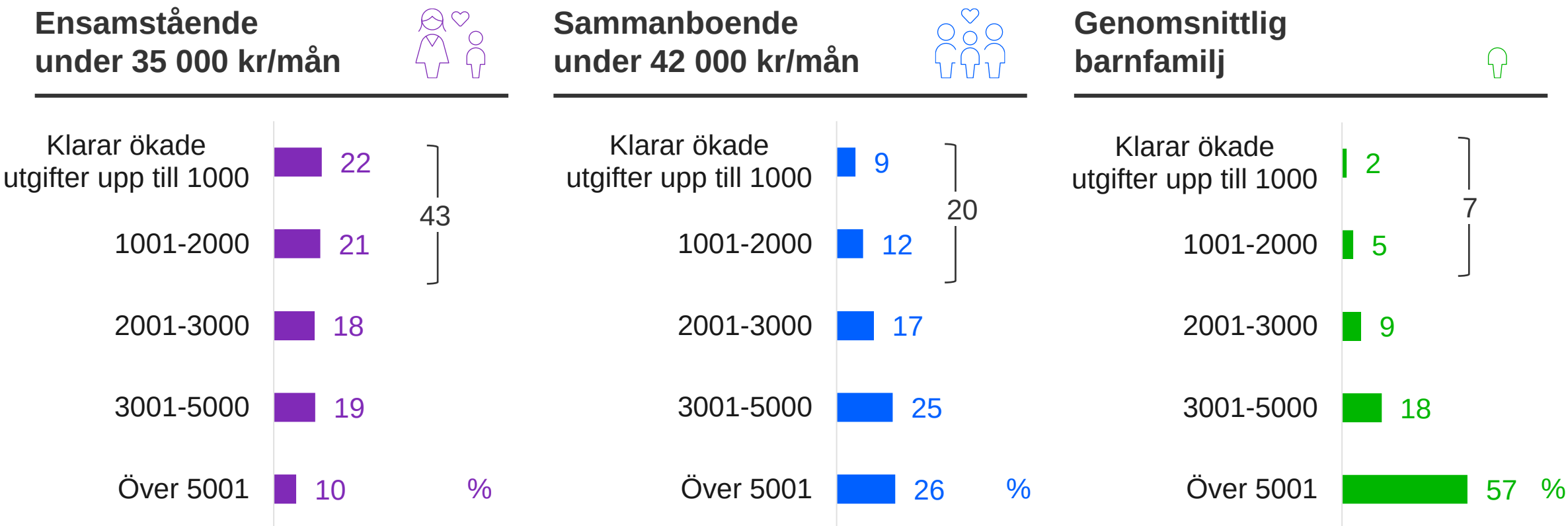
Har du varit med om följande situationer någon gång under de senaste 6 månaderna?

%

Var femte ensamstående får svårt att betala om utgifterna ökar med 1000 kronor

Vad skulle ditt hushåll som mest klara av i ökade utgifter en vanlig månad innan du eller ni skulle få svårt att betala räkningarna?

Sammanfattning och slutsatser

Sammanfattande slutsatser från undersökningen från Kantar Public

Stor ekonomisk oro hos barnfamiljer idag

- Oron för den egna ekonomi är påtagligt större för ensamstående och sammanboende föräldrar med lägre inkomst, än bland barnfamiljer i genomsnitt.

Föräldrar sätter sig i skuld

- Det är betydligt vanligare att ensamstående och sammanboende föräldrar med lägre inkomst har behövt låna pengar, använt kredit eller blacolån för att kunna betala grundläggande utgifter, samt blivit betalningsskyldiga än för barnfamiljer i genomsnitt.

Barn drabbas både synligt och osynligt

- Den ekonomiska situationen drabbar barnen på flera olika sätt hos barnfamiljer med lägre inkomst. Det mest synliga är att det inte finns pengar för nya kläder inför årstidsväxlingar.

Mer osynligt, men lika drabbande är att resor under helger och lov uteblir.

Oron för framtiden är stor och marginalerna små

- En majoritet av barnfamiljerna, oavsett inkomst, är oroliga för att deras hushållsutgifter kommer öka under de kommande sex månaderna.
- För barnfamiljer med lägre inkomst är oron högst reell. De är oftare mer oroliga för familjens försörjning och hur den ekonomiska situationen kommer påverka deras barn.
- Var tredje ensamstående får svårt att betala om utgifterna ökar med en tusenlapp och om utgifterna skulle öka med 3000 kronor får mer än varannan ensamstående svårt att betala.

Våra slutsatser och gemensamma krav till politiken

Hyresgästföreningen

Svenska Röda Korset

Majblomman

Rädda Barnen

Våra sammanfattande slutsatser från undersökningen

Stor ekonomisk oro bland barnfamiljer

En majoritet av barnfamiljerna, oavsett inkomst, är oroliga för att deras hushållsutgifter kommer öka under de kommande sex månaderna men barnfamiljer med lägre inkomster är betydligt mer oroliga.

Barnfamiljer med lägre inkomster är mest drabbade

Barnfamiljer med lägre inkomster är mest drabbade oavsett om man ser till oro som till konkreta vardagliga svårigheter. En stor andel uppger att den ansträngda ekonomiska situationen går ut över deras barns behov och också drabbar barn genom ökad oro.

Barn drabbas gällande grundläggande behov

Barn i familjer till ensamstående med lägre inkomst och sammanboende med låg inkomst drabbas på flera olika sätt. Det handlar om de mest grundläggande behoven; som att äta näringsrik mat, ha kläder inför årstidsväxlingar, och att fritidsaktiviteter behöver dras in på såväl som att **resor under helger och lov uteblir**.

Våra gemensamma krav:

- Barn ska inte behöva lida brist på mat och kläder i Sverige. Barnbidraget är ett effektivt och lättadministrerat verktyg för att nå alla, och därmed de mest utsatta barnfamiljerna. **Barnbidraget bör därför höjas.**
- Alla barn har rätt till ett tryggt boende. Bostadsbidraget är ett sätt för staten att ge barnfamiljer med låga inkomster en ökad möjlighet att få en skälig bostad. **Bostadsbidraget har urholkats och behöver höjas i takt med kostnadsökningar.**
- Barn ska inte tvingas börja skoldagen hungriga. Vi vet att detta tydligt försämrar barns studieresultat. **Det bör vara obligatoriskt för alla skolor att erbjuda skolfrukost till barn och ungdomar.**
- Barn ska ha rätt till en meningsfull fritid. Barn i socioekonomiskt eftersatta områden deltar i mycket lägre grad i idrott och fritidsaktiviteter. Detta beror bland annat på aktivitetsavgifter och kostnader för kollektivtrafik. **Vi föreslår därför kostnadsfria och subventionerade aktiviteter samt fri tillgång till kollektivtrafik för att kunna ta sig till aktiviteterna.**

Vi gav också Sifo Kantar Public ett uppdrag att i Sifo-undersökningen fråga om det finns ett allmänt opinionsstöd för våra gemensamma krav till politiken.

Hyresgästföreningen

Svenska Röda Korset

Majblomman

Rädda Barnen

7 av 10 barnfamiljerna (kontrollgrupp) tycker att det är bra med höjning av bostadstillägget

Hur bra eller dåliga tycker du att följande förslag är?

Att bostadsbidraget/tillägget höjs med 500 kr/mån till barnfamiljer med sämre ekonomiska förutsättningar

Ensamstående under 35 000 kr/mån

Sammanboende under 42 000 kr/mån

Genomsnittlig barnfamilj

8 av 10 av barnfamiljerna (kontrollgrupp) tycker att det är bra om skolan erbjuder frukost till alla barn

Hur bra eller dåliga tycker du att följande förslag är?

Att skolan erbjuder gratis frukost till alla barn

Ensamstående under 35 000 kr/mån

Sammanboende under 42 000 kr/mån

Genomsnittlig barnfamilj

8 av 10 av barnfamiljerna (kontrollgrupp) tycker att det är bra om barn får åka gratis med kollektivtrafiken

Hur bra eller dåliga tycker du att följande förslag är?

Att barn ska få åka gratis med kollektivtrafiken

Ensamstående under 35 000 kr/mån

Sammanboende under 42 000 kr/mån

Genomsnittlig barnfamilj

TACK!

Hyresgästföreningen

Svenska Röda Korset

Majblomman

Rädda Barnen